

[Ole Bjørn Kraft.]

ningsperiode med tømte Lagre, ødelagte Fabrikker, uden Valutareserver og med en Befolkning, hvis Arbejdskraft var blevet væsentligt forringet paa Grund af den stærkt sænkede Levestandard.

Og den politiske Udvikling i Europa efter Krigen har ikke bidraget til at forbedre den europæiske Situation. Afbrydelsen af Varebyttet mellem de forskellige europæiske Lande, og da i særlig Grad mellem det vestlige og det østlige og sydøstlige Europa, har i meget væsentlig Grad bidraget til at formindske Mulighederne for, at Europa kunde rejse sig ved egen Hjælp, og har tvunget Vesteuropa til at dække sit Behov, bl. a. for Levnedsmidler, ved Import fra Lande uden for Europa. Ogsaa paa anden Maade er Europas indre Økonomi blevet belastet, og først og fremmest kan jeg her nævne Tysklands Bortfald som Deltager i det europæiske Handelssamarbejde, et Forhold, som ikke mindst den danske Økonomi har kunnet mærke.

Det maatte efterhaanden staa klart, at skulde disse skæbnesvangre Vanskeligheder overvindes, den europæiske Økonomi indpustes nyt Liv og en fast Basis tilvejebringes for Genopbygningen, var der to Ting, der var nødvendige og nøje sammenhængende. Den ene Ting var Skabelsen af et virkeligt økonomisk Samarbejde ud over Landegrænserne mellem saa mange europæiske Lande som muligt, saaledes at alle Europas Resourcer til fulde kunde blive udnyttet, og den anden Ting var dette, at der blev ydet Europa økonomisk Støtte, som muliggjorde, at Europa kunde skaffe sig de Produktionsmidler og de Raastoffer, som var den nødvendige Forudsætning for, at Produktionsapparatet kunde komme til at virke i sit fulde Omfang, med andre Ord, at Europa paa den ene eller den anden Maade fik stillet den Dollarhunger, som var til Stede, efter at Europa ikke længere har kunnet skaffe sig Midler fra andre Kontinenter til Dækning af sit Behov for Indkøbsmuligheder i Amerika.

Det var i denne Situation at Udenrigsminister Marshall holdt sin historiske Tale paa Harvard Universitetet den 5. Juli 1947. I denne Tale erkendte den amerikanske Udenrigsminister den Situation, der var opstaaet, og udkastede et amerikansk Hjelpeprogram. Det er nu af Betydning at erindre sig, at Marshall ikke søgte at diktere Europa et Program for Genrejsningen, men at han udtrykkelig fastslog, at det maatte være Europæernes egen Sag, at Initiativet derfor maatte komme fra Europa, og at Amerikas

Stilling maatte være den at bistaa ved Udformningen af dette Program og at yde den fornødne Støtte til dets Gennemførelse. Det skal heller ikke i Diskussionen om Marshall-Hjælpen glemmes, at Udenrigsminister Marshall ikke havde nogen Plan om at lade den amerikanske Hjælp være bestemt af politiske Sympatier eller Antipatier, men at hans Tilbud i lige høj Grad gjaldt Østeuropa og Vesteuropa, og at Ansvaret for Følgerne af, at det ikke er et enigt og samlet Europa, der paa den foreslaede Basis gaar i Gang med Genopbygningen, derfor alene kan falde paa de Stater, der har nægtet at modtage Marshall-Hjælpen, nægtet at medvirke til Opbygningen af en fælles europæisk Økonomi. Desværre bliver det ikke alene til Skade for dem selv, men det vil ogsaa svække de europæiske Muligheder, og man maa derfor haabe — skønt sandelig intet i Dag tyder derpaa —, at den Tid dog vil komme, da hele Europa paa et frit og sagligt Grundlag samarbejder om det, som er Europas fælles Interesse.

Udenrigsminister Marshall kom ikke forgæves til at kalde paa et europæisk Initiativ. Efter at Sovjetunionen havde erklæret ikke at kunne deltage i nogen Konference herom, indkaldte den franske og den engelske Udenrigsminister til en Konference i Paris, der blev accepteret af 16 Lande, for at svare Udenrigsminister Marshall. Resultatet heraf og de efterfølgende Konferencer blev den Konvention om et europæisk økonomisk Samarbejde, som Rigsdagen i Dag staar over for at skulle ratificere.

Ifølge denne Konvention skabes der nu faste Rammer for dette Samarbejde, saaledes at Forudsætningerne er tilvejebragt for at kunne modtage og udnytte den amerikanske Hjælp fuldt ud. Jeg skal ikke gøre mange Bemærkninger til denne Konvention. Den tilvejebringer, som det vist gentagne Gange er sagt, det fornødne Administrationsapparat og fastslaar Retningslinierne for det økonomiske Samarbejde. Den tilstræber saa snart som muligt at tilvejebringe en saadan økonomisk Aktivitet, at ekstraordinær Hjælp udefra ikke længere er nødvendig, for paa denne Maade at yde et Bidrag til Verdensøkonomiens Stabilitet.

Jeg tror, at de Maal, som denne Pariserkonvention opstiller, kan finde fuld Tilslutning her i Landet. Der er for mig ingen Tvivl om, at Vejen til en sund Økonomi og en betrygget Levestandard gaar igennem en Udvidelse af Samhandelen mellem de europæiske Lande, og at dette kun kan ske ved en Lettelse af de nuværende Betalings-